

Malkiat Singh v. Executive Engineer (D. S. Tewatia, J.)

ਡੀ. ਐਸ. ਤੇਵਤੀਆ, ਅਤੇ ਐਸ. ਐਸ ਕਰੰਗ, ਜੇ. ਜੇ.

ਮਲਕੀਅਤ ਸਿੰਘ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ।

ਬਨਾਮ

ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ, - ਜਵਾਬਦਾਤਾ।

1979 ਦੇ ਆਰਡਰ ਨੰਬਰ 41 ਤੋਂ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ।

10 ਜੁਲਾਈ 1980...

ਉਦਯੋਗ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ 1947 ਦਾ XIV) — ਸੈਕਸ਼ਨ 10 ਅਤੇ 17(2) — ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ (1908 ਦਾ V) — ਸੈਕਸ਼ਨ 9 — ਕਿਰਤ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਨਿਰਣੇ ਲਈ ਰੈਫਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਸਬੰਧੀ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ — ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ ਬੇਨਤੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਕਰਮਚਾਰੀ ਕੋਈ 'ਕੰਮਕਾਰ' ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਸ ਦੀ ਗਤੀਵਿਧੀ 'ਉਦਯੋਗ' ਸੀ-ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਯੋਗਤਾ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਅਵਾਰਡ ਦੇਣ-ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਵਿਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ-ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ-ਕੀ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਸੁਣਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ, ਜੋ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਅਤੇ ਸੀਮਤ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ 'ਲਗਾਮ' ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਦੋ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ: (1) ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਧਿਰ ਪਹਿਲੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ (2) ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਸੀਮਤ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਨਾਰਾਜ਼ ਧਿਰ ਉਸਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਵਾਰਡ. ਪਹਿਲੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੇਖਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਅਧਿਕਾਰ ਅਜਿਹਾ ਹੈ ਜੋ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰੋਸੀਡਿਊਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਾਫ ਫੋਰਮ ਦੁਆਰਾ ਇਸਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਸ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ, ਅਜਿਹੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਜਾਂ ਦੇਣਦਾਰੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੂਜੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਸੀਮਤ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਇੱਕ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੈ, ਸੰਚਾਲਨ ਵਿਚਾਰ ਜਿੱਥੇ ਕਾਨੂੰਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਅੰਤਮ ਅਤੇ ਅਚਨਚੇਤ ਲਚਕਦਾਰ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ,

ਇਹ ਹੈ: ਕੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਅਵਾਰਡ ਨਲ ਅਤੇ ਵਾਇਡ ਹੈ. ਇੱਕ ਵਾਰ ਇੱਕ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਖੜ੍ਹਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਉਹ ਇੱਕ 'ਵਰਕਰਮੈਨ' ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਮਾਲਕ 'ਉਦਯੋਗ' ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਫਿਰ ਇੱਕ ਅਵਾਰਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਅਜਿਹਾ ਅਵਾਰਡ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ, 1947 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 17 (2) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੋਰ ਅਦਾਲਤ, ਸਿਵਾਏ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਜਾਂ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਕੇ ਪੁਰਸਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਦੀ ਖੋਜ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿਚਲੇ ਭੌਤਿਕ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਗਲਤ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਜਾਂ ਅਦਾਲਤ ਜਿਸ ਕੋਲ ਧਿਰਾਂ ਅਤੇ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ, ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਛੂਹਣ ਵਾਲੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਵੀ ਆਪਣੀ ਖੋਜ ਦੇਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਇਸ ਦੀ ਖੋਜ ਸਹੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਨਤੀਜੇ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਘਾਟ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ 'ਨਲ' ਅਤੇ 'ਅਕਾਰਥ' ਹੋਣ ਦਾ ਗੁਣ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਲਤ ਆਦੇਸ਼ ਹੋਵੇਗਾ, ਜੇਕਰ ਇਸ ਨੂੰ ਗਲਤ ਆਦੇਸ਼ ਕਹਿਣਾ ਕੋਈ ਉੱਚ ਅਥਾਰਟੀ ਹੈ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਜੇਕਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਉੱਚ ਅਥਾਰਟੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਜਾਂ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਇਸਦੀ ਖੋਜ ਨੂੰ ਗਲਤ ਕਹਿਣਾ ਗਲਤ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਦੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਵਿੱਚ ਨੁਕਸ ਲੱਭਣ ਲਈ ਕੋਈ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਦੀ ਖੋਜ 'ਤੇ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਬੈਠ ਸਕਦੀ। ਇਹ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀਯੋਗ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਹੀ ਇਹ ਦੋ ਕਮਜ਼ੋਰੀਆਂ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹੈ, ਯਾਨੀ ਜਿੱਥੇ ਜਾਂ ਤਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਅਵਾਰਡ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਾਂ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਜਾਂ ਇਸਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਕੇ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜਿੱਥੇ ਕਿਰਤ ਅਦਾਲਤ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਯੋਗਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਇੱਕ ਅਵਾਰਡ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਉਸ ਅਵਾਰਡ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਅਤੇ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। (ਪਾਰਾ 5, 6, 12, 13 ਅਤੇ 15)।

(ਮਾਣਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਜੇ. ਵੀ. ਗੁਪਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ 13 ਨਵੰਬਰ, 1979 ਨੂੰ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਵਿੱਚ ਮਾਣਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਡੀ.ਐਸ. ਤਿਵਾਤੀਆ ਅਤੇ ਮਾਣਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਐਸ.ਐਸ. ਕੰਗ ਨੇ ਆਖਰਕਾਰ 16 ਜੁਲਾਈ, 1980 ਨੂੰ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ)।

ਸ਼੍ਰੀ ਕੇ.ਸੀ.ਦੀਵਾਨ, ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਜਲੰਧਰ, ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਮਿਤੀ 24 [ਮਾਰਚ, 1979, ਸ਼੍ਰੀ ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਸਬ-ਜੱਜ, ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਜਲੰਧਰ,

Malkiat Singh v. Executive Engineer (D. S. Tewatia, J.)

ਮਿਤੀ 15 ਨਵੰਬਰ, 1976 ਦੇ ਰਿਮਾਂਡ ਦੇ ਉਲਟ। ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਲਿਜਾਣ ਅਤੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ 7 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਅਤ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਪਣੇ ਵਕੀਲ ਰਾਹੀਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਵਾਪਸ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।, 1979.

ਵੀ.ਕੇ.ਬਾਲੀ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਜੰਗ ਬਹਾਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਾਲ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸਨ।
ਐਸ.ਐਲ.ਆਹਲੂਵਾਲੀਆ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਡੀ.ਐਸ. ਤਿਵਾਤੀਆ (ਓਰਲ)।

1.) ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਆਦੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰਦਾ ਹੈ (ਕੀ ਇੱਕ ਅਵਾਰਡ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ; ਇੱਕ ਲੇਬਰ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ, 1947 ਦੀ ਧਾਰਾ 10 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਐਕਟ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੇ ਸੰਦਰਭ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅੰਤਿਮ ਅਤੇ ਚੁਣੌਤੀਯੋਗ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 (2) ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਧਿਰ ਨੇ ਇਸ ਤੱਥ 'ਤੇ ਵਿਵਾਦ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਉਠਾਉਣ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਇੱਕ 'ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਾ' ਸੀ ਅਤੇ ਵਿਵਾਦਗ੍ਰਸਤ ਚਿੰਤਾ ਇੱਕ 'ਉਦਯੋਗ' ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਦੀ ਖੋਜ ਉਕਤ ਦਾਅਵੇ ਨਾਲ ਅਸਹਿਮਤ ਸੀ। ਸਹੀ।]

2. ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਸੰਬੰਧਿਤ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਹਵਾਲਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਮਲਕੀਅਤ ਸਿੰਘ ਅਪੀਲ ਲਾਂਟ, ਜਿਸ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਨੇ ਇੱਕ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਖੜ੍ਹਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਮੰਗਿਆ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10' ਤਹਿਤ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਨੇ 11 ਮਈ, 1976 ਨੂੰ ਮਲਕੀਅਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਆਪਣਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ।

3. ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਠਾਏ ਗਏ ਮੁੱਦਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਪੀ 'ਅਨਜਬ ਪੀਡਬਲਯੂਡੀ (ਸਿਹਤ) ਦਾ ਜਲੰਦੂਰ ਡਰੇਨੇਜ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਇੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਵਿਭਾਗ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇੱਕ 'ਉਦਯੋਗ' ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਮਲਕੀਅਤ ਸਿੰਘ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ ਵਿਚ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਵਿਵਾਦ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਮਲਕੀਅਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ, ਉਸਨੂੰ ਇੱਕ 'ਵਰਕਰ' ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਜਲੰਦੂਰ ਡਰੇਨੇਜ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਨੂੰ 'ਉਦਯੋਗ' ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ, ਜਲੂਰ ਡਰੇਨੇਜ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਨੇ ਉਕਤ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਰੱਦ ਹੋਣ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ। ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਦੋ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ:

(1) ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ?

(2) ਟ੍ਰਾਇਲ ਡਿਸਪਿਊਟਸ ਐਕਟ, 1947 ਦੀ ਧਾਰਾ 17 (2) ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 9 ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ?

4. ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੁਦਈ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋਵੇਂ ਮੁੱਦੇ ਪਾਏ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਪੀਲੀ ਕੋਆਈ ਨੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਰਿਮਾਂਡ ਦਿੱਤਾ, ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਰਿਹਾ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ

ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ *ਰੈਜ਼ਿਊਡੀਕੇਟਾ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ* ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮਲਕੀਅਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਾ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੈ। i

5. ਅਜਿਹੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀ ਨੂੰ ਅਪਵਿੱਤਰ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਅਤੇ ਸੀਮਤ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਸੁਣਨ ਲਈ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਦੋ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ; (1) ਜਦੋਂ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਧਿਰ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਂਦੀ ਹੈ; (2) ਜਿੱਥੇ ਸੀਮਤ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਕੋਈ ਧਿਰ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇਸਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।

Malkiat Singh v. Executive Engineer (D. S. Tewatia, J.)

ਇਹ ਹੁਣ ਤੱਕ ਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੈਟਲ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਮਾਪਦੰਡ ਦੋਵਾਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕਰਨਗੇ। ਪਹਿਲੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਧਿਕਾਰ ਅਜਿਹਾ ਹੈ ਜੋ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਇੱਕ ਫੋਰਮ ਦੁਆਰਾ ਇਸਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਪਿਰ ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ/ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਜਾਂ ਦੇਣਦਾਰੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪ੍ਰੀਮੀਅਰ ਆਟੋਮੋਬਾਈਲਜ਼ ਬਨਾਮ ਕੇ.ਐਸ. ਵਾਡਕੇ (1), ਇੱਕ ਬਿੰਦੂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਫੈਸਲਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ, ਬਿੰਦੂ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਸਰਵੇਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਚਾਰ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੰਬਰ 3 ਸਾਡੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਢੁਕਵੇਂ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ: -

"(3) ਜੇਕਰ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਉਪਾਅ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਿਰਣਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਹੈ।"

6. ਦੂਜੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਸੀਮਤ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਇੱਕ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੈ, ਗਵਰਨਿੰਗ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ

(1) ਏਆਈਆਰ 1975 ਐਸਸੀ 22387

ਅਵਾਰਡ ਅੰਤਮ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀਯੋਗ ਹੈ, ਇਹ ਹੈ: ਕੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਅਵਾਰਡ ਰੱਦ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਫਰਮ ਸੇਠ ਰਾਧਾ ਕਿਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ, ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ, ਲੁਧਿਆਣਾ, (2) ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ: -

“ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਉੱਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਣ ਲਈ ਝੂਠ ਬੋਲਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਇਸਦਾ ਆਦੇਸ਼, ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ ਤੇ ਜਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਅਰਥਾਂ ਦੁਆਰਾ, ਅੰਤਮ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਜੇਕਰ ਉਕਤ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਅਧੀਨ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਕਰੇ ਪਰ ਇਸਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ

ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ।

ਇਹ ਉਹ ਮਾਮਲਾ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਲੁਧਿਆਣਾ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਨੇ 'ਸਾਂਭਰ ਲੂਣ' ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਟਰਮੀਨਲ ਟੈਕਸ ਵਸੂਲਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ; 10 ਪ੍ਰਤੀ ਮਣ ਦੀ ਦਰ। ਰਾਧਾ ਕਿਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਦਰ 'ਤੇ ਟੈਕਸ ਵਸੂਲੀ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿਚ ਇਹ ਸਟੈਂਡ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ 'ਸਾਂਭਰ ਲੂਣ' ਇਕ 'ਆਮ ਲੂਣ' ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ 'ਤੇ 3 ਪੈਸੇ ਪ੍ਰਤੀ ਮਣ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਟੈਕਸ ਦੇਣਾ ਬਣਦਾ ਸੀ ।

ਦੂਜੇ ਸਬਦਾਂ ਵਿਚ 'ਸਾਂਭਰ ਸਲਟ' ਉਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨਾਲ ਨੱਥੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਆਈਟਮ 68 ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਦਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦਰ 3 ਕਿਲੋ ਪ੍ਰਤੀ ਮਣ ਸੀ, ਨਾ ਕਿ ਆਈਟਮ 69 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਦਰ ਸੀ। 'ਆਮ ਨਮਕ' ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ 'ਲੂਣ' ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ 10 ਪ੍ਰਤੀ ਮਣ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਿਊਂਸਪਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 61 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਲੂਣ 'ਤੇ ਟਰਮੀਨਲ ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਭਾਵੇਂ ਇਹ 'ਆਮ ਨਮਕ' ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਨਾ। ਵਿਵਾਦ ਸਿਰਫ ਟੈਕਸ ਦੀ ਦਰ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸੀ ਜੋ ਉੱਪਰ ਨਿਰਭਰ ਸੀ । ਲੂਣ ਦੇ ਚਰਿੱਤਰ 'ਤੇ ਦਰ ਤੈਅ ਕਰਨ ਲਈ ਉਕਤ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਉਕਤ ਤੱਥ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਸਬੰਧਤ ਮਿਊਂਸਪਲ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਜਾ ਕੇ ਯਾਤਰਾ ਕੀਤੀ।

7. ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦਾਲੂਭਾਈ ਬਨਾਮ ਮੱਧ ਪ੍ਰਾ ਦਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (3), ਇੱਕ ਸੀਮਤ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਇੱਕ ਅਵਾਰਡ ਦੀ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀਯੋਗਤਾ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਹੋਰ ਮਾਪਦੰਡ ਜੋੜਦੇ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਸੀਮਤ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਅਵਾਰਡ ਦੀ ਅੰਤਮਤਾ ਨੂੰ ਝੁਕਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਕਾਨੂੰਨ ਜੋ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਸਮੇਤ ਸਾਰੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਉਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਹੀ

(2) ਏਆਈਆਰ 1963 ਐਸਸੀ 1547

(3) ਏਆਈਆਰ 1969 ਐਸਸੀ 78.

ਉਪਾਅ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਭਾਵ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਬਲਦ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਘਾਣ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ , ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਵੀ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

Malkiat Singh v. Executive Engineer (D. S. Tewatia, J.)

ਕਨੂੰਨ ਕਿਸੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਉਪਾਅ ਬਲਦ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਤਨੇ ਕੋਨ ਓਈ ਸਿਵਲ ਦੇ ਅਧੀਨ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੇਸ ਹੈ। ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ।

ਬੀ. ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਲਈ, ਇਹ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੀ ਦੂਜੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇਨੀਅਰ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਮਾਪਦੰਡ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਟੀਨੇ ਅਵਾਰਡ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਚੌੜਾ ਕਰਨਾ ਮਿਸ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਚੱਲੇਗਾ।

9. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੋਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, <ਇਹ ਮਾਪਦੰਡ ਇੱਕ ਫਰਮ ਰਾਧਾ ਕਸਦਾਨ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਨੂੰ ਲੱਭਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਇੱਕ ਅਵਾਰਡ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਜਾਂ ਇੱਕ ਉਦਯੋਗਿਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਵਾਯੂਨਿਕ ਨੂੰ ਘੱਸਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਇੱਕ ਹੈ। ਅਵਾਰਡ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਸੁਣਵਾਈਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ। ਸਵਾਲ ਇਹ ਉੱਠਦਾ ਹੈ: ਕੀ ਕੋਈ ਪੁਰਸਕਾਰ ਵਿਜੇਤਾ *ਯੂਈਆਭਾਈ ਦੇ ਕੇਸ* (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਟਨੇਇਰ ਜੇ.ਲੋਰਡਸਮਪਸ ਦੁਆਰਾ ਦੱਸੇ ਗਏ ਵਾਧੂ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਤੋਂ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ? ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਦੁਆਰਾ (ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ) ਵਿੱਚ ਉਦਯੋਗਿਕ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਵਾਧੂ ਮਾਪਦੰਡ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸੀ। ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਉਦਯੋਗਿਕ ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਸਦਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਇਹ ਉਦੋਂ ਸੰਭਵ ਹੋਇਆ ਜਦੋਂ ਕਰਮਚਾਰੀ, ਜੋ ਟਾਈਲਿੰਗ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਵਿੱਚ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕ ਨਾਲ ਕੋਈ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦੀਆਂ ਸਨ, ਜੋ ਇਹ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਲੜਾਈ ਦੀ ਗੱਲ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ; ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਲਈ ਲੜਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣ ਲਈ ਬਰਾਬਰ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼, ਫੋਰਮ liFp ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਅਤੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਝਗੜਿਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਉਦਯੋਗਿਕ ਝਗੜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬਰਫ ਦੇ ਗੋਲੇ ਦਾ ਰੂਪ ਧਾਰਨ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਅਤੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ ਵਿਚਕਾਰ ਸੁਲ੍ਹਾ-ਸਫ਼ਾਈ ਲਈ ਫੋਰਮ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਇਹ ਅਸਫਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਜਾਂ ਉਦਯੋਗਿਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਆਦਿ ਦੁਆਰਾ ਝਗੜਿਆਂ ਦਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਹੋਵੇ, ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਮਾਮਲਾ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲੇ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ, ਕਾਫੀ ਸਮਾਂ ਲੱਗ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਲਈ, ਇਹਨਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਦੇ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੋ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀਆਂ ਦੀ ਅਸਮਾਨਤਾ, ਯਾਨੀ ਕਿ 'ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ' ਦੇ ਦੁੱਖ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅੰਤਮ ਅਤੇ ਚੁਣੌਤੀਯੋਗ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਘੜੀਸਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਵਿੱਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥਾ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕਹਾਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਚੱਲੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਤੱਕ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰਹਿਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਆਪਣਾ 'ਅਧਿਕਾਰ' ਗੁਆ ਦੇਵੇਗਾ। ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਹ ਸੱਚਮੁੱਚ ਅਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਟੈਕਸੇਸ਼ਨ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਮਾਪਦੰਡ ਨੂੰ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਪੁਰਸਕਾਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸੀ।

10. ਮਿਸਟਰ ਐਲ.ਐਸ.ਲੂ ਆਹ I ਲੁਵਾਲੀਆ, 0 ਜਵਾਬ ਵਿਭਾਗ ਲਈ ਜਾਣੇ ਗਏ ਸਲਾਹਕਾਰ ਨੇ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਲਮ ਸਿੰਝ ਬਨਾਮ ਮੋਦੀ ਸੂਗਰ ਮਿੱਲਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ, ਮੋਦੀਨਗਰ (4) ਵਿੱਚ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਿੰਗਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਅਜਿਹਾ ਕੇਸ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਧਿਰਾਂ ਦਾ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਕੇਸ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਇਕੱਲਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਉਦਯੋਗਿਕ) ਵਿਵਾਦ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਉਸ ਸਮੇਂ ਅਖਬਾਰਾਂ, ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਸਟੇਟ ਇੰਡਸਟਰੀਅਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ (5) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਸ ਦੁਆਰਾ ਖੜ੍ਹੀ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਨੇ ਇੱਕ ਇੱਕਲੇ ਕਾਮੇ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਵਜੋਂ ਮਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ। ਨਿਰਣੇ ਲਈ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਅਧੀਨ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਹਵਾਲਾ ਅਤੇ ਅਵਾਰਡ ਜੋ ਕਿ) ਹਵਾਲੇ ਦੇ ਅਨੁਰੂਪ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ / ਇਥੋਂ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਪ੍ਰੀਮੀਅਰ ਆਟੋਮੋਬਾਈਲਜ਼ ਦੀ ਸੌਖ (ਸੁਪੀਰਾ) ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ :

"ਝਗੜਾ ਕੋਈ ਉਦਯੋਗਿਕ ਝਗੜਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਇਸਦਾ ਉਪਾਅ ਸਿਰਫ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਹੈ।"

Malkiat Singh v. Executive Engineer (D. S. Tewatia, J.)

ਨੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਮਲਕੀਅਤ ਸਿੰਘ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਹੱਲ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪਿਆ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਕੋਲ। ਇਹ ਉਹ ਝਗੜਾ ਹੈ ਜੋ ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਚੱਲਿਆ ਸੀ ਜਿਸਦਾ ਫੈਸਲਾ ਚੁਣੌਤੀ ਅਧੀਨ ਹੈ। *ਪ੍ਰੀਮੀਅਰ ਆਟੋਮੋਬਾਈਲਜ਼ ਦੇ ਕੇਸ* ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਨਿਰੀਖਣ ਚਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ

(4) 1965 II, 2 LLJ 593.

(5) 1957 LLJ 1. ਮਾਪਦੰਡ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਸਨ। ਇੱਕ ਮਾਪਦੰਡ ਜੋ ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨਿਰਣੇ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਕੱਢਿਆ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ/ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਧਿਰ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਮਾਪਦੰਡ ਮਦਦ ਦੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿੱਥੇ I ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇੱਕ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਧਿਰ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਇੱਕ ਝਗੜਾ ਉਠਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿਵਾਦ ਦਿੱਤੇ ਮਾਪਦੰਡ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਹੱਥ ਨਹੀਂ ਜੋੜਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਦੇਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂ-ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜੇਕਰ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਵਾਲੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਧਿਰ ਨੇ ਇਹ ਸਟੈਂਡ ਲੈਣਾ ਸੀ ਕਿ 'ਕੰਮਕਾਰ' 'ਕੰਮਕਾਰ' ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। 'ਉਦਯੋਗ' ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਬੰਦ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਇਸ ਨੇ ਵਿਵਾਦਿਤ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਖੋਜ ਦੇਣੀ ਸੀ। *ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗੁਪਤਾ* ਬਨਾਮ *ਡਾ. ਰਤਨ ਸਿੰਘ* ਅਤੇ ਪੰਜ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸ਼ੱਕ ਦੀ ਕੋਈ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਨਹੀਂ ਬਚੀ ਹੈ। ਹੋਰ (6)। ਇਹ ਦਿੱਲੀ ਹੈਟ ਕੰਟਰੋਲ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਮਾਮਲਾ ਸੀ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਨੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੇ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਕਿਰਾਇਆ ਕੰਟਰੋਲਰ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਸਬੰਧਾਂ ਦੇ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਗਿਆ ਅਤੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ਮੌਜੂਦ ਹੈ। ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਕਿਰਾਇਆ ਦੇ ਬਕਾਏ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਨੇ ਉਸਦੇ ਬਚਾਅ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। ਆਖਰਕਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਮਾਮਲਾ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ। ਉਸ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ

ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਜਿਸ ਪਲ ਉਸ ਨੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਅਤੇ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਦੇ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਵਿਵਾਦ ਕੀਤਾ, ਕਿਰਾਇਆ ਕੰਟਰੋਲਰ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਹ ਇਹ ਪਤਾ ਦੇਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਅਤੇ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਦਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ਮੌਜੂਦ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਬੇਦਖਲੀ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਜੋ ਉਸਨੇ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਉਹ ਰੱਦ ਅਤੇ ਬੇਕਾਰ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੇ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਨਿਰੀਖਣ ਨਾਲ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕੀਤਾ: -

“ਐਕਟ ਇਸ ਧਾਰਨਾ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਸਬੰਧ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਰਿਸ਼ਤੇ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸਵਾਲ ਵੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦਾ ਇੱਕ ਸਧਾਰਨ ਇਨਕਾਰ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ, ਉਹ

(6) 1963 PLR 543. ~ ' .

ਸੀਮਤ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਹਨ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਵਿਧਾਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੀਮਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਰ ਕਥਿਤ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਕਥਿਤ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਰਿਸ਼ਤੇ ਤੋਂ ਇੱਕ ਸਧਾਰਨ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਨਾਲ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਸਰਲ ਚੀਜ਼ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀ ਧਿਰ ਲਈ ਹੋਵੇਗੀ। ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਸਬੰਧਾਂ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ। ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਸੀਮਤ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਚਾਰ ਕੋਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਉਹ ਨਿਵੇਕਲੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਅੰਤਮ ਹਨ ਅਤੇ ਸਪੱਤੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਾਂ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਾਰਥਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਸਬੰਧਾਂ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ, ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਾਹਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

Malkiat Singh v. Executive Engineer (D. S. Tewatia, J.)

11. ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਅਧਿਕਾਰਤ ਨਿਰੀਖਣ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ, ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, 'ਕੰਮਕਾਰ' ਸੀ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ' ਉਦਯੋਗ' ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

12. ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਨਿਕਲਿਆ ਕਿ ਜਿਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਉਠਾਇਆ ਸੀ ਉਹ ਇੱਕ 'ਕਾਰਜਕਾਰ' ਸੀ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਇੱਕ 'ਉਦਯੋਗ' ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਫਿਰ ਇੱਕ ਅਵਾਰਡ ਦੁਬਾਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਅਜਿਹਾ ਪੁਰਸਕਾਰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 (2) ਦੇ ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਉਪਬੰਧ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਸਿਵਾਏ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਜਾਂ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਕੇ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ: -

"17(2) ਧਾਰਾ 17-ਏ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਅਵਾਰਡ ਅੰਤਿਮ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।"

13. ਇਸ ਦੇ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਕਿ ਸਵਾਲ ਵਿਚਲੇ ਦੋ ਪਦਾਰਥਕ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਦੀ ਖੋਜ ਗਲਤ ਸੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਜਾਂ ਅਦਾਲਤ ਜਿਸ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ

ਧਿਰਾਂ ਅਤੇ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਛੂਹਣ ਵਾਲੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਵੀ ਆਪਣੀ ਖੋਜ ਦੇਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਇਸ ਦੀ ਖੋਜ ਸਹੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਜੇਕਰ ਖੋਜਾਂ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਘਾਟ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ 'ਨਲ' ਅਤੇ 'ਅਕਾਰਥ' (ਇਤਿਆਵੀਰਾ ਮਥਾਈ ਬਨਾਮ ਵਰਕੇ ਵਰਕੇ ਅਤੇ ਹੋਰ (7) ਹੋਣ ਦਾ ਗੁਣ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇੱਕ ਗਲਤ ਹੁਕਮ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਉੱਚ ਅਥਾਰਟੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਗਲਤ ਆਦੇਸ਼ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਜੇਕਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਉੱਚ ਅਥਾਰਟੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਜਾਂ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਗਲਤ ਨਾਮ ਹੋਵੇਗਾ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਇਸਦੀ ਖੋਜ ਨੂੰ ਗਲਤ ਕਹੋ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਦੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਵਿੱਚ ਨੁਕਸ ਲੱਭਣ ਲਈ ਕੋਈ ਉੱਤਮ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਦੀ ਖੋਜ 'ਤੇ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਬੈਠ ਸਕਦੀ। ਇਹ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਾ

ਨੋਟਿਸ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀਯੋਗ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਹੀ ਜੇ ਇਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਵੇਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਦੋ ਕਮਜ਼ੋਰੀਆਂ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹੈ, ਭਾਵ, ਜਿੱਥੇ ਜਾਂ ਤਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਅਵਾਰਡ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਅਥਾਰਟੀ ਜਾਂ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ।¹

14. ਸ੍ਰੀ ਆਹਲੂਵਾਲੀਆ ਨੇ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਲਾਹੌਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਦੋ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ, 1: *ਮਿਉਸਪਲ ਕਮੇਟੀ, ਮਿੰਟਗੁਮਰੀ ਬਨਾਮ ਮਾਸਟਰ ਸੰਤ ਸਿੰਘ* (8), 2: *ਬਾਰੂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਨਿਆਦ, ਏਰ ਅਤੇ ਹੋਰ (&)*, ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ। ਕਿ ਇਹ ਮੁਦਈ ਵਿਚਲੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਦੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦਾ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਮੀਤ ਆਹਲੂਵਾਲੀਆ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਦਈ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਹਵਾਲਾ ਐਕਟ ਦੇ 10, ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਵਾਰਡ 'ਨਲ' ਅਤੇ 'ਅਕਾਰਥ' ਹੈ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਅਵੇਰਸੈਂਟਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਮੁਦਈ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕਾਰਕ ਹੈ। ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਇਸ ਲਈ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਸਹੀ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਸੀ। ਕਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨਾਲ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਮੁਦਈ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ: ਸਿਰਫ ਮੁਦਈ ਵਿੱਚ ਇਹ ਗੱਲ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਣਗਹਿਲੀ ਵਾਲਾ ਹੁਕਮ 'ਨਲ ਅਤੇ ਬੇਕਾਰ' ਹੈ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਅੱਗੇ ਇਹ ਵੀ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਅਤੇ ਬੇਕਾਰ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਉਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਿਸ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਆਰਡਰ ਰੱਦ ਅਤੇ ਬੇਕਾਰ ਸੀ, ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ ਹੈ

(7) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1964 S.CT907'

(8) ਏਆਈਆਰ 1940 ਲਾਹੌਰ 377

(9) ਏਆਈਆਰ 1942 ਲਾਹੌਰ 217

ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਲਈ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਾਰਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਮੰਨਣ ਵਿੱਚ ਗਲਤ ਸੀ ਕਿ ਇੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਮਲਕੀਅਤ ਸਿੰਘ ਇੱਕ 'ਕੰਮਕਾਰ' ਸੀ, ਅਤੇ ਇੱਥੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਇੱਕ 'ਉਦਯੋਗ' ਸੀ। ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਆਪਣੀ ਯੋਗਤਾ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਮੁਦਈ

Malkiat Singh v. Executive Engineer (D. S. Tewatia, J.)

ਨੇ ਉਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਤੋਂ ਜੋ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਸੀ। ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਖੋਜ ਗਲਤ ਸੀ, ਇਸ ਨਾਲ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦਿਤ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

15. ਉਪਰੋਕਤ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ 1 ਸਿਵਲਿਕ ਕੋਲ - ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਵਾਰਡ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅਪੀਲ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੈ।

ਐਨ.ਕੇ.ਐਸ

77 HC—ਸਰਕਾਰੀ ਪ੍ਰੈਸ਼ UT, Chd.

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਡੋਲਮਿਨ